

Seat No. _____

HAN-19080001050502

B. Com. (Sem.-V) (CBCS) Examination

June - 2023

Human Resource Management-1

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1	માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ? તેના લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.	20
	અથવા	
1	માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપકના ગુણો, લાયકાતો અને ભૂમિકા વર્ણવો.	20
2	માનવ સંસાધન આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ અને પ્રક્રિયા સમજાવો.	20
	અથવા	
2	(અ) માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો.	10
	(બ) માનવ સંસાધન આયોજનના પ્રકારો જણાવો.	10
3	કાર્ય વિશ્લેષણ એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ અને પ્રક્રિયા સમજાવો.	15
	અથવા	
3	માનવ સંસાધન પસંદગીની વિધિ જણાવો.	15
4	આદર્શ વેતન પ્રથાનાં લક્ષણો જણાવી કાર્યવેતન પ્રથાના ફાયદા સમજાવો.	15
	અથવા	
4	(અ) જુસ્સાનો અર્થ આપી જુસ્સો વધારવાના ઉપાયો વર્ણવો.	8
	(બ) શિસ્તનો અર્થ આપી માનવ સંસાધનના ગેરશિસ્તના કારણો સમજાવો.	7

ENGLISH VERSION

Instructions : Right side figures indicate marks.

- 1 What is Human Resource Management ? Explain its characteristics and scope. **20**

OR

- 1 Describe the Essential qualities, qualifications and role of Human Resource Manager. **20**

- 2 What is Human Resource planning ? Explain its importance and procedure. **20**

OR

- 2 (A) Explain the affecting factors of Human Resource Planning. **10**
(B) Explain the types of Human Resource Planning. **10**

- 3 What is Job Analysis ? Explain its importance and procedure. **15**

OR

- 3 Explain the selection procedure of Human Resource. **15**

- 4 Explain the characteristics of an ideal wages method. Discuss the advantages of the Piece Wage Method. **15**

OR

- 4 (A) Give the meaning of morale. Discribe suggestions to increase morale. **8**
(B) Give the meaning of Discipline. Explain the reasons of Human Resource indiscipline. **7**